

передбачає розвиток соціальних, комунікативних і творчих компетентностей, а також створення умов психологічного комфорту учнів. Вважаємо, що впровадження реабілітаційного року має бути добровільним, а рішення щодо його реалізації приймаються школою та місцевою громадою з урахуванням фінансових і організаційних аспектів. Усі ці заходи спрямовані на комплексне подолання освітніх втрат та забезпечення повноцінного академічного і соціального розвитку учнів в умовах надзвичайних обставин.

У подальшому слід дослідити досвід впровадження тьюторингу в професійну діяльність шкільних учителів.

Список використаних джерел

1. Murphy R., Roschelle J. Investigating Efficacy, Moderators and Mediators for an Online Mathematics Homework Intervention. *Journal of Research on Educational Effectiveness*. 2020. Vol. 13/2. Pp. 235-270, <https://doi.org/10.1080/19345747.2019.1710885>.

2. Vincent-Lancrin S., C. Cobo Román, F. Reimer. How Learning Continued during the COVID-19 Pandemic: Global Lessons from Initiatives to Support Learners and Teachers, OECD Publishing, Paris, 2023. <https://doi.org/10.1787/bbeca162-en>.

Луців С. І.,

УДК 371

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри
фундаментальних дисциплін початкової освіти,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка, м. Дрогобич

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc251010.08>

Бренич М. М.,

здобувач вищої освіти,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка, м. Дрогобич

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Для розв'язання освітніх завдань, зокрема вивчення української мови та мовлення, особливо перспективною є модель навчання, яка поєднує функціонально-комунікативний, соціокультурний, особистісний і компетентнісний підходи. Така модель забезпечує не лише засвоєння мовних знань, а й формування навичок ефективного спілкування та творчого мислення.

Одним із ефективних шляхів упровадження цієї моделі є використання інтерактивних форм роботи. До інтерактивних технологій, зокрема, належать ігри, які можуть бути різноманітними: імітаційні, рольові, ділові, драматизації тощо. Ці ігри сприяють активізації пізнавальної діяльності учнів, їхній емоційній залученості до процесу навчання та розвитку мовленнєвих навичок.

Ігрові технології на уроках української мови в початковій школі є одними з найбільш ефективних і цікавих методів навчання. Вони сприяють не лише розвитку мовних навичок, а й покращують мотивацію учнів, створюючи сприятливу атмосферу для вивчення матеріалу. Ігри на уроці – це не лише весело, але й корисно, оскільки вони допомагають дітям краще засвоювати нові знання та розвивати навички критичного мислення [4, с.6].

Ігри є важливим засобом для організації навчання, оскільки вони активізують пізнавальну діяльність дітей, залучають їх до процесу навчання через емоційну складову, стимулюють інтерес до предмета та сприяють кращому запам'ятовуванню матеріалу. Уроки української мови в початковій школі можуть бути набагато ефективнішими, якщо учні матимуть змогу вивчати мову через гру, а не лише через традиційні вправи та диктанти.

Переваги використання ігрових технологій:

1. Мотивація та залученість учнів. Ігрові технології допомагають підтримувати високий рівень зацікавленості учнів у навчанні. Діти активно включаються у гру, змагаються між собою, виконують завдання, що дозволяє їм зберігати високий рівень енергії та уваги під час уроку.

2. Розвиток комунікативних навичок. Ігри створюють умови для активного спілкування між учнями. Вони повинні обговорювати завдання, вирішувати проблеми разом, обмінюватися ідеями, що сприяє розвитку комунікативних навичок та мовлення.

3. Розвиток творчих здібностей. В процесі ігор учні можуть проявляти свою креативність, знаходити оригінальні рішення для виконання завдань, вигадувати цікаві історії чи ситуації, що допомагає розвивати їхню уяву та творчі здібності.

4. Формування позитивного ставлення до навчання. Завдяки ігровим методам діти починають асоціювати навчання з чимось захоплюючим та веселим. Це дозволяє зменшити стрес і напругу, що іноді виникає через складні завдання, і робить процес навчання більш доступним і приємним [1, с.12].

На уроках української мови у початкових класах можна використовувати такі ігри:

1. Лексичні ігри. Такі ігри сприяють розвитку словникового запасу учнів. Наприклад, "Магазин слів" – діти мають вибрати слово з певної категорії (тварини, предмети побуту, емоції тощо) і скласти з ним речення. Або гра "Склади слово" – учні мають із набору букв скласти правильне слово.

2. Граматичні ігри. У таких іграх діти вивчають правила граматики у формі змагання. Наприклад, гра "Морський бій", де замість звичних координат учні називають частини мови, і вчитель ставить питання або пропонує завдання на визначення граматичних категорій.

3. Фонетичні ігри. Наприклад, гра "Знайди помилку" – вчитель заготовляє текст з навмисно вставленими фонетичними помилками, і учні повинні знайти їх і виправити. Це дозволяє не лише тренувати правильність вимови, а й активно працювати з мовними звуками.

4. Ігри на розвиток мовлення. Для розвитку усного мовлення можна використовувати ігри на складання розповідей, наприклад, "Продовжи речення" або "Історія з картинки", де учні по черзі додають нові частини до початого сюжету.

5. Ігри на увагу та пам'ять. Наприклад, гра "Забуті слова", де учням дається кілька слів, які вони повинні запам'ятати, а потім розповісти, які слова були на картках, зберігаючи правильний порядок [3, с.70].

Ігри на уроках української мови стають потужним мотиватором для учнів, особливо для молодших школярів, які часто більше цікавляться іграми, ніж традиційними методами навчання. Вони дають змогу активізувати дітей, роблять уроки більш динамічними та інтерактивними. Ігрові методи допомагають не тільки навчати, але й виховувати позитивне ставлення до навчання, формувати інтерес до української мови та культури [2, с. 25].

Ігри, в яких можуть брати участь всі учні класу, є особливо корисними. Вони сприяють розвитку фантазії, уяви, здатності вигадувати і створювати нові ситуації. У грі учень здатен розмірковувати глибше й оперативніше, що стимулює розвиток його пам'яті, мислення та мовлення. Оскільки гра захоплює дітей, вона ефективно активізує їхню увагу, емоційну та когнітивну діяльність, підвищує інтерес до навчання та дозволяє глибше засвоювати навчальний матеріал.

Таким чином, ігри є важливим інструментом для активізації навчального процесу, що допомагає учням розвивати свої комунікативні навички, а також сприймати навчання як цікаву і захоплюючу діяльність.

Використання ігрових технологій на уроках української мови в початковій школі є надзвичайно важливим інструментом для ефективного навчання. Ігри допомагають дітям не лише покращувати мовні навички, але й розвивати креативність, увагу, пам'ять та комунікативні здібності. Вони створюють атмосферу радості і позитиву, що мотивує учнів до більш глибокого вивчення рідної мови та культури. Тому вчителям варто активно впроваджувати ігрові методи в навчальний процес, щоб зробити навчання цікавим і ефективним для кожного учня.

Список використаних джерел

1. Гриценко С.В. Використання ігрової діяльності у навчальному процесі. Початкове навчання та виховання. 2016. № 34 – 36. С.12-17.
2. Дегтярова В.Р. Використання мультимедійних засобів на уроках в початкових класах. Початкове навчання та виховання. 2015. № 9. С.25.
3. Сидоренко К.Л. Цікаві ігри та вправи на уроках української мови в початкових класах: Методичний посібник. Тернопіль: Мальва–ОСО, 2010. С.69-71.
4. Старкова І.В. Гра – як метод розкриття та формування творчих здібностей дитячої особистості. Початкове навчання та виховання. 2016. № 34 – 36. С.3-7.

Луців С. І.,

УДК 371

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри
фундаментальних дисциплін початкової освіти,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка, м. Дрогобич

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc251010.09>

Бреус В. О.,

здобувач вищої освіти,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка, м. Дрогобич

ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У СИСТЕМІ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ

Читання є однією з основних складових навчального процесу, особливо в початковій школі, коли закладаються базові навички читання і розуміння прочитаного. Формування читацької самостійності є важливою метою сучасної освіти, адже це дозволяє дитині не тільки засвоїти необхідні знання, але й розвивати критичне мислення, креативність та здатність до саморозвитку. Особливу роль у цьому процесі відіграє позакласне читання, яке допомагає учням розширити кругозір, залучає до широкого спектра літератури і сприяє розвитку інтересу до книги [1, с. 12].

Позакласне читання є важливою складовою частиною освітнього процесу, яка дозволяє учням не тільки засвоювати навчальний матеріал, але й виховувати в них любов до книги. В умовах позакласного читання діти мають змогу вибирати літературу за власними інтересами, що значно посилює їхню мотивацію до читання. Це формує у них навички самостійного пошуку інформації, розвиває вміння робити висновки та аналізувати прочитане.